

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Wiktora Płóciennika
Uwarunkowania ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych
na roboty budowlane w Polsce

Toruń, dnia 9 września 2022 r.

Dr hab. Paweł Nowicki, prof. UMK
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Recenzja rozprawy doktorskiej Pana mgr. Wiktora Płóciennika
**„Uwarunkowania ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych
na roboty budowlane w Polsce”**

Przygotowanej pod kierownictwem naukowym dr. hab. Andrzeja Borowicza, em. prof. UŁ,
Uniwersytet Łódzki,
Łódź 2022 r.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1789 ze zm.), w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1669),
- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. poz. 261).

1. Tytuł rozprawy, wybór tematu i zakres rozprawy

Tytuł rozprawy, tj. „Uwarunkowania ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych na roboty budowlane w Polsce”, został sformułowany prawidłowo, a także właściwie ujęty w konstrukcji i treści pracy.

Odnosząc się do dokonanego przez Autora wyboru tematu, należy go w pełni podzielić i uznać za niezwykle trafny. Jak słusznie zauważa Autor we wstępie pracy, udział podmiotów sektora MSP w rynku zamówień publicznych należy uznać za niezadowalający. Niski udział podmiotów sektora MSP w rynku zamówień publicznych negatywnie wpływa na poziom konkurencji, obniża efektywność ekonomiczną wydatkowania środków publicznych i hamuje rozwój tego rynku. Dlatego też analiza przyczyn niskiej partycypacji podmiotów sektora MSP w rynku zamówień publicznych oraz ocena wdrażania i funkcjonowania rozwiązań prawnych mających ułatwić tym podmiotom zdobywanie kontraktów publicznych jest konieczna. Zresztą, jak wykazuje Autor już we wstępie recenzowanej dysertacji, ta konieczność jest dostrzegana praktycznie na całym świecie, czego przykładem jest wykorzystana przez Autora literatura obcojęzyczna.

W recenzowanej pracy Pan mgr Wiktor Płóciennik skupił się na analizie problematyki dostępności małych i średnich przedsiębiorstw do polskiego rynku zamówień publicznych na przykładzie rynku budowlanego. Jest to prawidłowe działanie, ponieważ to właśnie na rynku zamówień publicznych na roboty budowlane możemy zauważyć zaskakująco niską partycypację podmiotów sektora MSP. Mimo wprowadzanych zmian legislacyjnych, zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i na szczeblu krajowym, które miały za cel zniesienie barier w dostępie do rynku zamówień publicznych dla sektora MSP, a nawet roztoczenie swoistego „parasola ochronnego” nad tymi podmiotami (na co wskazywała Komisja Europejska przy okazji przyjęcia pakietu nowych dyrektyw zamówieniowych w 2014 r.), udział sektora MSP w rynku zamówień publicznych nie zwiększył się.

W związku z powyższym podkreślenia wymaga, że tematyka recenzowanej rozprawy jest nie tylko atrakcyjna pod względem teoretycznym, lecz również praktycznym, ponieważ dotyczy fundamentalnych kwestii dla sprawnego i efektywnego ekonomicznie funkcjonowania rynku zamówień publicznych na roboty budowlane. Większa partycypacja sektora MSP w rynku zamówień publicznych oznaczać będzie jego większą konkurencyjność, a zatem szersze spektrum wyboru dla zamawiających i bardziej efektywne wydatkowanie środków

publicznych. Mając na uwadze fakt, że w dniu 1 stycznia 2021 r. weszło w życie nowe prawo zamówień publicznych, tj. ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, przedstawiony temat badawczy jest także niezwykle aktualny.

Treść zawarta w kolejnych rozdziałach rozprawy, stanowi (udaną) próbę analizy problemu naukowego dotyczącego uwarunkowań ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych na roboty budowlane w Polsce. Pan mgr Wiktor Płóciennik w sposób konsekwentny analizuje przedstawiony problem badawczy, uwzględniając zarówno kwestie teoretyczne, jak i praktyczne, wynikające chociażby z Jego własnych doświadczeń zawodowych. W konsekwencji zakres rozprawy jest adekwatny do jej tytułu i tematyki, obejmując kompleksowo zagadnienia służące właściwe przeprowadzonej analizie tematu badawczego.

2. Cel badawczy, hipoteza i metody badawcze

Cel recenzowanej rozprawy został określony przez Autora jako „ocena oddziaływania instrumentów mających ułatwić dostęp MSP do rynku zamówień publicznych na roboty budowlane i efektywne w nim funkcjonowanie oraz określenie, usystematyzowanie i dokonanie gradacji ważności powodów, dla których dotychczasowe oddziaływanie tych instrumentów nie było wystarczająco skuteczne” (s. 9). Tak sformułowany cel badawczy stał się podstawą do sformułowania przez Autora następujących hipotez badawczych (s. 9 – 10):

- 1) Stymulowanie ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych, w tym na roboty budowlane, było istotnym przedmiotem refleksji i aktywności polskiego prawodawcy w latach 2004 – 2021,
- 2) Struktura podmiotowa i rodzajowa zarówno strony popytowej, jak i podażowej polskiego rynku, zamówień publicznych na roboty budowlane stwarza warunki sprzyjające ekspansji na tym rynku podmiotów małych i średnich,
- 3) Powodem niedostatecznej ekspansji MSP na polskim rynku zamówień publicznych na roboty budowlane jest negatywne oddziaływanie wielu demotywatorów o różnorodnym charakterze,
- 4) Wśród demotywatorów osłabiających oddziaływanie ustawowych instrumentów pro-MSP szczególnie istotne znaczenie mają niedoskonałości normatywnej konstrukcji wielu z tych instrumentów.

Należy jednoznacznie podkreślić, że wskazany przez Autora cel badawczy został niewątpliwie osiągnięty. Autor, stosując przede wszystkim metody właściwe dla nauk ekonomicznych, analizę danych statystycznych, jak również metodę prawno-dogmatyczną, wzbogacaną metodą historycznoprawną, dokonał analizy zarówno rozwiązań normatywnych zawartych w prawie Unii Europejskiej, jak również w prawie krajowym celem właściwej analizy uwarunkowań ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych na roboty budowlane w Polsce. Autor zidentyfikował zarówno instrumenty, które działają pro – MSP, jak i te, które stanowią bariery w uczestnictwie w rynku zamówień publicznych dla małych i średnich przedsiębiorstw, skutecznie „zniechęcając” ich do większej aktywności na tym obszarze. Jednocześnie należy wskazać, że Autor nie ograniczył się jedynie do analizy teoretycznej, lecz wskazał również na wiele aspektów praktycznych, związanych chociażby z barierami psychologicznymi. To nie tylko sprawia, że recenzowana dysertacja jest bardzo ciekawa, lecz również świadczy o wysokim poziomie naukowym Pana mgr. Wiktora Płóciennika. Z mojej perspektywy jako teoretyka, jak i praktyka zamówień publicznych, takie podejście do analizowanej problematyki badawczej jest jak najbardziej słuszne i zasługuje na uznanie.

Reasumując, wskazany przez Autora cel badawczy rozprawy został właściwie ujęty, przedstawiony problem badawczy, pytanie i hipotezy badawcze oraz zastosowane metody badawcze należy uznać za poprawne. Prowadzone rozważania ujęte w dysertacji należy uznać za właściwe i służącą przedstawieniu problemu badawczego. Problem badawczy ujęty w recenzowanej rozprawie, jak wyżej wskazałem, należy uznać za ważny zarówno z teoretycznego jak i praktycznego punktu widzenia. Cele wskazane jako obszar badań naukowych zostały osiągnięte.

3. Aspekt formalno-warsztatowy i konstrukcja rozprawy

Konstrukcja pracy w sposób poprawny odpowiada jej tematowi i zakresowi prowadzonych rozważań. Recenzowana praca składa się z wprowadzenia, pięciu rozdziałów merytorycznych oraz zakończenia.

Pierwszy rozdział przedstawia sytuację sektora MSP w systemie zamówień publicznych Unii Europejskiej. W tym rozdziale Autor dokonał przeglądu założeń systemu zamówień publicznych Unii Europejskiej, zarówno w ujęciu historycznym, tj. przedstawiając ewolucję

regulacji normatywnych w zakresie zamówień publicznych na poziomie unijnym, jak i poprzez odniesienie się do aktualnie obowiązujących rozwiązań, wynikających z tzw. dyrektyw zamówieniowych z 2014 r. Jednak rozważania zawarte w tym rozdziale nie ograniczają się jedynie do refleksji natury historycznoprawnej, ponieważ Pan mgr Wiktor Płóciennik analizuje w nim również ułatwienia w dostępie MSP do rynków zamówień publicznych Unii Europejskiej, które wynikają z regulacji unijnych. Jest to o tyle istotne, że jednym z głównych założeń reformy unijnego systemu zamówień publicznych w 2014 r. było ułatwienie dostępu do rynku zamówień publicznych właśnie dla przedsiębiorców sektora MSP. Wymaga jednak podkreślenia, że Autor słusznie wskazał także elementy, które funkcjonowały na poziomie unijnym wcześniej, poczynając od Zielonej Księgi z 1998 r. Rozdział kończą opracowania statystyczne Autora, które wskazują na dość niski udział sektora MSP w unijnym rynku zamówień publicznych.

W rozdziale drugim Autor opisuje sytuację sektora MSP w polskim rynku zamówień publicznych. W przedmiotowym rozdziale Autor wykorzystuje metodę dogmatycznoprawną celem dokonania identyfikacji normatywnej sektora MSP, poprzez odniesienie się do pojęć „przedsiębiorcy” i „przedsiębiorstwa”, a więc zarówno do definicji zawartych w publicznym prawie gospodarczym, jak i w prawie cywilnym. Jest to jednak tylko wstęp do prowadzonej przez Autora w dalszej części rozdziału analizy statystycznej. Przy czym Autor konsekwentnie nie skupia się jedynie na prezentowaniu danych statystycznych, lecz na ich podstawie cały czas analizuje uwarunkowania funkcjonowania MSP na rynku zamówień publicznych w Polsce, nie tylko w zakresie robót budowlanych, czego przykładem jest analiza badań dokonanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach projektu „Nowe podejście do zamówień publicznych – szkolenia i doradztwo”. Rozdział kończy bardzo obszerne badanie ułatwień dedykowanych MSP w polskim systemie zamówień publicznych, poczynawszy od okresu międzywojennego, aż do rozwiązań obecnie obowiązujących. Autor wskazuje w tym zakresie na pewne wątpliwości interpretacyjne, lecz niestety nie zawsze odpowiada na pytania, które sam zadaje (przykładowo, kiedy pyta czy realizacja całości zamówienia publicznego może zostać powierzona wyłącznie podwykonawcom – s. 87). Wydaje się również, że użycie sformułowania „dopuszczalność podwykonawstwa” (s. 92) w sytuacji, gdy Autor bada ilu wykonawców deklaruje korzystanie z pomocy podwykonawców przy realizacji zamówienia, nie jest prawidłowe, ponieważ na gruncie prawa zamówień publicznych podwykonawstwo jest,

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Wiktora Płóciennika
Uwarunkowania ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych
na roboty budowlane w Polsce

co do zasady, zawsze dopuszczalne – o czym Autor wspomina we wcześniejszej części rozdziału.

Rozdział trzeci zawiera charakterystykę polskiego rynku zamówień publicznych na roboty budowlane w latach 2000 – 2016. W tym rozdziale Autor oparł się przede wszystkim na analizie dostępnych danych statystycznych, na podstawie których sformułował wnioski dotyczące tendencji rozwojowych rynku zamówień publicznych na roboty budowlane. Warto podkreślić, że wnioski formułowane przez Pana mgr. Wiktora Płóciennika są bardzo interesujące, przykładowo w zakresie dotyczącym korelacji pomiędzy ilością ogłaszanych postępowań, a absorpcją środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej w perspektywie 2007 – 2013. Takie spostrzeżenia wydają się być nad wyraz aktualne szczególnie teraz, kiedy rynek zamówień publicznych na roboty budowlane boryka się z wieloma problemami natury ekonomicznej, które mogłyby, choćby częściowo, rozwiązać środki w ramach KPO. Istotne są również uwagi Autora dotyczące barier wejścia na rynek, które mogą wpływać na przechodzenie części podmiotów z rynku zamówień publicznych do rynku budownictwa komercyjnego. W tym miejscu muszę przyznać, że Autor bardzo trafnie diagnozuje problemy, z którymi na co dzień spotykają wykonawcy robót budowlanych.

W rozdziale czwartym Autor dokonał teoretycznej analizy czynników ograniczających skuteczność instrumentów pro – MSP na polskim rynku zamówień publicznych na roboty budowlane. Ten rozdział jest bardzo istotnym elementem całej recenzowanej dysertacji, ponieważ w istotny sposób wpływa na przyjęte przez Autora hipotezy badawcze. Pan mgr Wiktor Płóciennik trafnie, w mojej ocenie, zidentyfikował cztery grupy czynników potencjalnie ograniczających skuteczność instrumentów pro – MSP na rynku zamówień publicznych na roboty budowlane, chociaż ich analiza nie jest łatwym zadaniem. Autor, posługując się zarówno metodą dogmatycznoprawną, jak i badaniami socjologicznymi, w sposób prawidłowy dokonał przedmiotowej analizy. Co prawda, nie każdy zidentyfikowany przez Autora czynnik oceniam tak samo, jednak nie sposób odmówić słuszności postulatów formułowanych na gruncie prowadzonej analizy przez Autora. Przykładowo: kwestię zakresu dopuszczalnych czynności pełnomocnika konsorcjum powinno rozwiązać dobrze przygotowane pełnomocnictwo. Zgadzam się jednak z Autorem, że z perspektywy MSP (a w szczególności mikro i małych przedsiębiorstw) nawet kwestie formalnoprawne mogą stanowić skuteczną barierę wejścia na rynek zamówień publicznych. W tym miejscu chciałbym wskazać na jeden zasadniczy mankament analizy prowadzonej w rozdziale czwartym – Pan mgr Wiktor Płóciennik prowadzi

analizę dogmatycznoprawną w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, która już nie obowiązuje. Co prawda we wstępie pracy zostało wyraźnie zaznaczone, że: „*W końcowym etapie prac nad niniejszą rozprawą, jednakże po przeprowadzeniu badania empirycznego, ustawodawca uchwalił nową ustawę Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2019), która zmieniła w pewnym zakresie funkcjonowanie instrumentów pro – MSP w polskim systemie zamówień publicznych. Zmiany te zostały scharakteryzowane w treści rozprawy*” (s. 10), jednak w innych częściach recenzowanej dysertacji Autor wyraźnie rozgraniczał rozwiązania normatywne wynikające z ustaw z 2004 r. i 2019 r. (czego przykładem jest chociażby analiza z rozdziału drugiego, gdzie Autor wskazuje na zmiany wprowadzone przez ustawę z 2019 r. w stosunku do ustawy z 2004 r.). Jak rozumiem miało to na celu skorelowanie analizy z rozdziału czwartego z wynikami badań opisanymi w rozdziale piątym, jednak dla utrzymania pewnej jasności wyводу wydaje się, że Autor powinien to wyraźnie zasygnalizować w treści rozdziału czwartego.

Z kolei w rozdziale piątym, ostatnim, Pan mgr Wiktor Płóciennik dokonał weryfikacji i oceny przyczyn ograniczonej skuteczności instrumentów pro – MSP w opinii zamawiających i wykonawców. Ten rozdział stanowi szczególnie istotny element całej rozprawy, ponieważ Pan mgr Wiktor Płóciennik wykorzystał narzędzia socjologiczne, za pomocą których przeprowadził badania zamawiających i wykonawców z wykorzystaniem techniki ankietowej oraz techniki wywiadu swobodnego. Zaprezentowane przez Autora w rozdziale piątym wnioski są bardzo ciekawe, lecz przede wszystkim należy podkreślić ich przydatność praktyczną i systemową: w dużej części stanowią bowiem uwagi, które prawnicy nazywają wnioskami *de lege lata* i *de lege ferenda*. Innymi słowy, powinny stanowić przyczynek do poprawy legislacji w tym zakresie – chociaż Autor zaznacza, że demotywatory legislacyjne nie są dominujące. Z drugiej strony, zaprezentowane wnioski mogłyby również zostać wykorzystane przy formułowaniu dobrych praktyk w relacjach zamawiający – MSP, wszak nie wszystko musi zostać uregulowane normatywnie. Przykładowo, byłoby praktycznie niemożliwe uregulowanie za pomocą instrumentów prawnych kwestii odnoszących się do barier psychologicznych (aczkolwiek badania behawioralnej ekonomicznej analizy prawa być może w tym zakresie by pomogły). Podkreślenia wymaga jeszcze raz to, że Pan mgr Wiktor Płóciennik bardzo konsekwentnie identyfikuje funkcjonujące na rynku zamówień publicznych bariery dla MSP, a jego wnioski mogą być wykorzystywane znacznie szerzej, niż tylko w zamówieniach na roboty

budowlane. Egzemplifikacji dostarczają chociażby rozważania dotyczące niewłaściwego podziału zamówienia na części – co jest bardzo częstym zjawiskiem w zamówieniach publicznych.

Kończącą częścią recenzowanej pracy jest „Podsumowanie i wnioski”, w którym Autor przedstawia wnioski będące ujednoczeniem wniosków zgłaszanych w poszczególnych rozdziałach, tym samym rozwiązując przedstawiony na wstępie problem badawczy.

Strona formalno-warsztatowa recenzowanej rozprawy nie budzi zastrzeżeń. Prowadzone rozważania są przedstawione w sposób poprawny językowo i logiczny, konsekwentnie służą przedstawieniu wskazanego problemu badawczego oraz osiągnięciu założonego celu dysertacji. W konsekwencji recenzowana rozprawa stanowi poprawne i zwarte opracowanie tematu.

Przeanalizowana przez Autora literatura przedmiotu oraz źródła normatywne zostały wykorzystane w sposób prawidłowy. Jednak, w mojej ocenie, kwerenda literatury przedmiotu w obszarze tematycznym recenzowanej pracy, pozostawia pewien niedosyt. Autor, który – jak sam podkreśla – dokonuje oceny normatywnej konstrukcji ustawowych instrumentów pro-MSP, pominął bowiem badania prowadzone przez czołowych polskich naukowców zajmujących się problematyką udziału w rynku zamówień publicznych przedsiębiorstw mikro, małych i średnich. Przede wszystkim wymienić tu należy prace Pani dr Agnieszki Piwowarczyk z Uniwersytetu Śląskiego, która, będąc zarówno akademikiem, jak i praktykiem, od wielu lat prowadzi badania naukowe w tym zakresie. Nie sposób nie wspomnieć również o szerokich badaniach analitycznych prowadzonych przez lata przez zespół badawczy pod kierownictwem prof. Wacławy Starzyńskiej.

4. Ocena merytoryczna i warsztat naukowy

1) Oryginalność rozwiązania problemu naukowego

Formułując oryginalny problem badawczy Autor wskazał na znaczenie małych i średnich przedsiębiorstw nie tylko na rynku zamówień publicznych, lecz w całej gospodarce – zarówno na szczeblu krajowym, jak i Unii Europejskiej. Mimo wielu zmian w funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych, które trafnie zostały przez Autora zidentyfikowane, nadal obserwujemy niezadowalający udział podmiotów sektora MSP w rynku zamówień

publicznych. Taki stan rzeczy powinien skłaniać do badań nad jego przyczyną, a także ciągłą oceną wdrażania i funkcjonowania rozwiązań prawnych, które mogą ułatwić podmiotom sektora MSP zdobywanie zamówień publicznych. Dlatego też wybrana przez Pana mgr. Wiktora Płóciennika tematyka badawcza, co już zostało podkreślone, jest bardzo ważna zarówno z w perspektywie teoretycznoprawnej, jak i praktycznej, ponieważ bez właściwej i pełnej analizy wskazanego stanu rzeczy nie będziemy w stanie zaproponować żadnych pozytywnych zmian w systemie zamówień publicznych dla wykonawców z sektora MSP, co może pogłębiać ich brak zainteresowania rynkiem zamówień publicznych, rzutując negatywnie na jego konkurencyjność i efektywność ekonomiczną.

Tym samym należy stwierdzić, że prowadzone badania dotyczą ważnego zagadnienia systemowego, którym to badaniom Autor nadał w sposób właściwy poziom badań naukowych. O właściwym podejściu naukowym świadczy również ujęcie szczegółowych problemów naukowych związanych z analizowanym tematem badawczym oraz zastosowane metody badawcze. Na postawiony problem badawczy oraz zgłoszone hipotezy Autor udziela właściwie uzasadnionych odpowiedzi i tym samym osiąga cel badawczy jaki został przyjęty w dysertacji. Dla prowadzonych rozważań wykorzystano literaturę naukową związaną z tematem badawczym. Pan mgr Wiktor Płóciennik w sposób właściwy przeprowadził również analizę statystyczną oraz badania z zastosowaniem metod socjologicznych.

Niewątpliwą zaletą recenzowanej pracy jest to, że łączy ona aspekty teoretyczne z aspektami praktycznymi. Pan mgr Wiktor Płóciennik w sposób niezwykle konsekwentny analizuje przyjęte założenia badawcze, przez co cała praca ma charakter niezwykle spójny i logiczny.

Podjęty temat badawczy w recenzowanej dysertacji należy uznać za oryginalny problem naukowy, który został przedstawiony w sposób właściwy dla badań naukowych.

2) Wykazanie się ogólną wiedzę teoretyczną w danej dyscyplinie naukowej oraz samodzielnością prowadzenia pracy naukowej

W toku prowadzonych badań naukowych Autor wykazała się ogólną wiedzą teoretyczną z zakresu prawa oraz ekonomii. Prowadzone badania i ich publikacja w recenzowanej dysertacji wskazują na umiejętność korzystania zarówno z dorobku doktryny unijnego i krajowego prawa zamówień publicznych, jak i dorobku doktryny zamówień

publicznych, które w wielu wiodących ośrodkach badawczych w Unii Europejskiej są wykładane na kierunkach o charakterze ekonomicznym, np. związanych z zarządzaniem łańcuchem dostaw (m.in. Politechnika w Mediolanie, Uniwersytet w Cardiff). Z drugiej strony, prowadzone badania wskazują na umiejętność Pana mgr. Wiktora Płóciennika korzystania z badań statystycznych, co pozwoliło na właściwe i bardzo interesujące ukazanie, jak instrumenty prawa zamówień publicznych działają w praktyce. Autor wykazał się poprawną umiejętnością prowadzenia złożonych badań naukowych, a Jego warsztat naukowo-badawczy, biorąc pod uwagę fakt, że recenzowana dysertacja stanowi rozprawę doktorską, można uznać za bardzo dobry.

5. Uwagi o charakterze szczegółowym

Uwagi poniżej zgłoszone są uwagami o charakterze pewnych postulatów skierowanych do Autora, które proponuję rozważyć przy ewentualnej próbie wydania dysertacji w formie monografii.

Przede wszystkim chciałbym postulować, aby Autor nie zaprzestała pracy naukowej nad uwarunkowaniami rozwoju MSP na rynku zamówień publicznych. Nie ukrywam, że z zainteresowaniem zapoznałbym się z badaniami, które dotyczą funkcjonowania nowej ustawy Prawo zamówień publicznych (z 2019 r.). Niezależnie od tego, warto by było dostosować analizę przeprowadzoną w rozdziale czwartym już do nowych regulacji, a następnie, w rozdziale piątym, przeanalizować wynik badania pod kątem ich obowiązywania. To niewątpliwie zaktualizowałoby recenzowaną dysertację i stanowiło jeszcze bardziej istotny przyczynek do prac nad większym udziałem przedsiębiorstw z sektora MSP w rynku zamówień publicznych.

6. Konkluzja

Recenzowana rozprawa doktorska Pana mgr. Wiktora Płóciennika stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego dotyczącego uwarunkowań ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych na roboty budowlane w Polsce.

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr. Wiktora Płóciennika
Uwarunkowania ekspansji MSP na rynku zamówień publicznych
na roboty budowlane w Polsce

Nie ulega również wątpliwości, że wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną Pana mgr. Wiktora Płóciennika w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz potwierdza umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. W konsekwencji recenzowana rozprawa w mojej ocenie spełnia w pełni wymogi stawiane rozprawom doktorskim, które zostały określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym i tytule w zakresie sztuki. Recenzowana rozprawa może stanowić podstawę dopuszczenia Pana mgr. Wiktora Płóciennika do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

